

27 „Rook van kleine vuurtjes ook schadelijk”

Toxicoloog en milieukundige dr. Frans Greven signaleert dat gevaar van huis-tuin-en-keukenbranden doorgaans wordt onderschat.

28 Plastic reist in vogelmaag de wereld over

Vogel krijgt minuscule kunststof deeltjes en dodelijke chemicaliën via het spijsverteringssysteem binnen.

>>volg consumentennieuws op twitter @refdagconsument

pluspunt

In klederdracht – ook na Koninginnedag

tekst Mariska Dijkstra-Wolters
beeld RD, Henk Visscher

Vrouwen in klederdracht zijn in veel plaatsen in Nederland een curiositeit geworden. Ze horen bij het verleden, bij de folklore. Toch zijn ze er nog. En niet alleen op bijzondere dagen als Koninginnedag dragen deze vrouwen hun dracht met de nodige trots. Zeven van hen vertellen én laten zien waarom zij dagelijks of zo af en toe hun streekkleding uit de kast halen.

>>refdag.nl/klederdracht voor meer foto's.

Urk

Marianne van de Zwan-Post (58)

„Ik heb mijn klederdracht geërfd van mijn moeder. Zij liep altijd in dracht. Ik draag de kleren alleen als ik meedoe met de showgroep Urker Pracht. We vertellen onder meer in verzorgings- en verpleeghuizen door het hele land over onze klederdracht. Ook draag ik, net als veel Urkers, klederdracht op de Urkerdag, de zaterdag voor Pinksteren. Wat ik bezit, is de daagse dracht. Ik ben er zo'n 45 minuten mee bezig om me aan te kleden. Het mooiste vind ik de dracht die mensen op hun trouwdag en bij het afleggen van geloofsbelijdenis droegen.”

Arnemuiden

G. Marijs-van Belzen (82)

„Die grote bovenkap is toch wel het bijzondere aan de dracht uit Arnemuiden. Die draag ik zondags naar de kerk of als ik naar een bruiloft ga. Ja, die zet ik ook op als de fotograaf komt. Dan trek ik m'n zwarte schort erbij aan. Op die bovenkap ben ik echt heel zuinig. Kom ik uit de kerk, dan gaat hij meteen af. Het is zo'n werk om hem te wassen. Gisteren heb ik tien mutsjes gestreken. Dus ik kan weer vooruit. Ik ben in de gereformeerde gemeente in Nederland in Arnemuiden de enige die nog dagelijks klederdracht aanhebt. In de grote kerk zijn het er zo'n tien.”

Bunschoten

G. Bos-van den Hoogen (72)

„Ik heb altijd klederdracht aan. Behalve als we op vakantie naar het buitenland gaan. Ik ben één keer in klederdracht naar Parijs geweest. Maar toen was ik de hele dag druk met Japanners die foto's wilden maken. Gewone kleren zijn op vakantie best handig, maar als ik thuiskom, trek ik gauw klederdracht aan. Daarin voel ik me prettiger. Ik ben het gewend. Ik geef ook rondleidingen in het Klederdracht- en Visserijmuseum. Laatst nog wilden Thaise meisjes er alles over weten. Ik heb ook klederdracht gekocht voor m'n kleinkinderen, maar zij talen er niet naar.”

Staphorst

L. Smit-Roo (75)

„In Staphorst is het niet heel bijzonder om in klederdracht te lopen. Er zijn er nog een paar honderd die dat doen, sommigen zijn jonger dan ik. Mijn dochter Roelofje bijvoorbeeld draagt het ook. Dat in Staphorst klederdracht uiteindelijk zal verdwijnen is jammer, maar niet tegen te houden. Nee, ik draag het niet voor de toeristen, maar omdat ik mezelf erin thuis voel. Klederdracht staat ook gewoon netjes, vind ik. Als ik naar de kerk ga of ik ga een dagje weg, dan draag ik de uitgaansdracht. Werk ik in de tuin, dan doe ik oude plunje aan, met een schort erover.”

Marken

J. Boneveld-Dolfijn (86)

„Ik woon nog op mezelf en kleeed mezelf ook aan. Maar als dat niet meer gaat en ik naar een verzorgingshuis moet, houdt het op. De zusters weten niet meer hoe ze je klederdracht moeten aantrekken. En ze hebben er ook geen tijd voor. Ik heb altijd klederdracht gedragen, alleen als het heel warm is, trek ik burgerkleding aan. Dan mis ik de steun die de klederdracht geeft. Ik doe zelf boodschappen, maar naar buiten gaan wordt steeds vervelender. Er lopen hier zo veel buitenlandse toeristen. Zodra ze je zien aankomen, sta je op de foto. Ik doe maar alsof ik het niet zie.”

Scheveningen

Krina Hartevelde (64)

„Er zijn er niet veel meer in Scheveningen die nog dagelijks klederdracht dragen. Ook ik doe dat niet. Alleen op vlaggetjesdagen of tijdens speciale dagen van de vrienden van het Schevenings museum doe ik klederdracht aan. De klederdracht heb ik van mijn moeder geërfd. Omdat mijn vader jong overleed en ze daarna nog twee dochters verloor, kleeedde zij zich meestal in het zwart. Voor de zondag hoort er bij de klederdracht een gebloemde muts, doorde-weeks dragen vrouwen een effen exemplaar. Ikzelf heb bij de kleding wat nieuwe, gekleurde doeken gekocht.”

Volendam

Thea Bootsman (38)

„Als ik voor iedere foto die van me in klederdracht wordt gemaakt een euro zou krijgen, was ik nu binnen. Ik werk in de bediening in restaurant De Koe in Volendam en voor de vele toeristen die er komen, kleeft ik me altijd in dracht. Geweldig vinden ze dat. Vooral de Chinezen en Japanners willen met me op de foto. De kleding heb ik destijds laten maken bij de enige Volendamse naaister die nog klederdracht maakt. En na werktijd? Dan gaat de klederdracht uit. Absoluut. 't Is zo warm, vooral die bloedkoralen kettingen. Ze zijn mooi, maar ik ben blij als ze af mogen.”